

5.1.7 Bostadsförsörjning och bostadsutveckling

Se kartbilaga - Karta 5.1.7

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Kommunen ska arbeta med strategiska markförvärv och god planberedskap för större möjlighet att utvecklas i önskad riktning.
- Komplettera bostadsutbudet i kommunens olika delar så att variationen av bostadstyper och upplåtelseformer ökar.
- Verka för bostadsbebyggelse som motsvarar behov, efterfrågan och möjliggör för ökad inflyttning.
- Vid planering av nya bostadsområden ska ytor för förskola och skola säkerställas tidigt i processen med utgångspunkt i kommunens demografi och utveckling.

Varje kommun har ett ansvar att se till att alla invånare har en bostad och att utbudet balanseras mot efterfrågan så att inga grupper utestängs från bostadsmarknaden. Se Ronneby kommuns beslutade Strategi för bostadsförsörjning i länken nedan.

Klicka [här](#) för att läsa Strategi för bostadsförsörjningen. [Bilaga 1 - Analys av bostadsbehov och efterfrågan i Ronneby kommun.](#)

[Bilaga 2 - Fördjupningsanalys bostadsefterfrågan i Ronneby kommun](#)

Den bostadspolitiska målsättningen i Ronneby kommun är att verka för att tillhandahålla en väl fungerande bostadsmarknad

som möter invånarnas behov under livets alla faser. En tillräckligt god tillgång av bra bostäder på marknaden ska säkerställa ökad valfrihet, oavsett livssituation.

Målen i bostadsförsörjningsstrategin ska även verka för att kommunen attraherar fler inflyttare till kommunen och därmed långsiktigt arbetar för en livskraftig och hållbar kommun med välmående kommuninvånare.

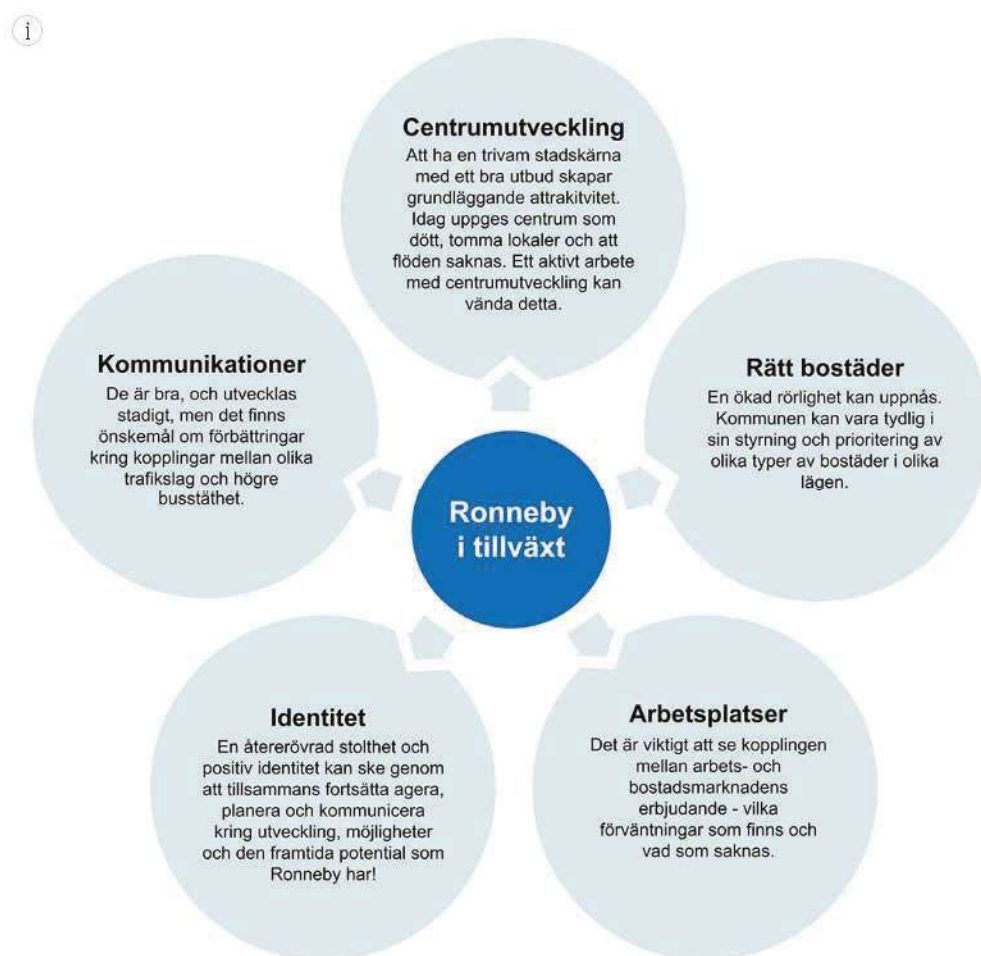
Bra bostäder och goda boendemiljöer är en grundläggande kvalité som påverkar såväl tillväxt som välfärd i kommunen och i det större perspektivet välfärd och tillväxt på en regional och nationell nivå. Tillgången till attraktiva bostäder och befolkningstillväxt är en central fråga för den framtida utvecklingen av Ronneby kommun. Målet till 2045 är att Ronneby kommun har en befolkning på 33 000 invånare, vilket innebär en ökning med knappt 200 personer årligen.

Möjligheter till befolkningstillväxt finns genom en positiv arbetsmarknad i Ronneby och i Blekinge som helhet, ökande besöksnäring, god bostadsmarknad, bra kommunikationer och fina livsmiljöer. Genom att skapa attraktiva boendemiljöer kan Ronneby kommun attrahera nya invånare och fortsätta vara en attraktiv boendekommun. Den främsta bostadsbebyggelsen planeras till centralorten, serviceorterna och till kust- och sjönära lägen.

Genom riktade insatser mot "pigga" seniorer, såväl som familjebildare finns goda möjligheter att behålla fler kommuninvånare och på sikt attrahera nya. Byggnation av småhus riktade mot familjebildare och bostäder riktade till seniorer i olika utföranden lämpar sig i samtliga orter i kommunen. Tillkomst av flerbostadshus i olika upplåtelseformer är framför allt lämpligt i Ronneby, söder om Ronneby tätort och i Kallinge.

En viktig parameter för att befolkningen ska öka att det tillskapas fler arbetsplatser i kommunen samt att Ronneby kan erbjuda attraktiva livsmiljöer även för dem med arbete utanför kommunen. Boendemiljön och kommunens attraktivitet har en

mycket stor betydelse. Genom att fokusera på fem fokusområden kan Ronneby öka sitt invånartal:

Fokusområden för Ronneby i tillväxt

Planberedskap och bostadsbehov

Inom kommunen fanns det vid årsskiftet 2024/2025 en planberedskap på cirka 1000 bostäder utspridd över kommunens tätorter, men med merparten i Ronneby, Kallinge och Johannishus. I vissa orter, t.ex. Listerby och Saxemara, utgörs planberedskapen endast av privatägd mark. I dessa områden finns det därför en brist på kommunala villatomter. I pågående detaljplaner finns ytterligare möjlighet till 300 - 600 nya bostäder i kommunen. Planarbete för bostäder pågår främst i södra delen av kommun med en viss förskjutning mot havet. I detaljplanerna föreslås generellt möjlighet till olika upplåtelseformer för att möta behov och efterfrågan.

Vakansgraden har ökat de senaste åren och jämfört med tidigare då vakansgraden varit mest påtaglig inom socialt utsatta områden, har vakansgraden ökat i Ronneby tätorts

centrumkvarter. I socialt utsatta områden behövs breda insatser för att göra områdena attraktiva för befintliga och nya invånare. Genom komplettering i det befintliga bostadsbeståndet kan andra bostadstyper och upplåtelseformer tillkomma vilket kan bidra till en mer blandad befolkning och samtidigt möjliggöra för en bostadskarriär inom området.

I kartan visas områden för bostadsbebyggelse och funktionsblandad bebyggelse.

Läs mer om den planerade mark- och vattenanvändningen i [5.2. Geografiska områden](#).

5.1.8 Infrastruktur och kommunikationer

Se kartbilaga - Karta 5.1.8

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Förtäta och planera för ny bebyggelse i anslutning till ny och befintlig infrastruktur och kollektivtrafik.
- Stärk noder för kollektivtrafik och gör det möjligt att byta mellan olika färdvägar.
- Utveckla attraktiva och säkra gång- och cykelstråk till och mellan målpunkter.
- Minimera de negativa konsekvenserna av klimatförändringar på befintlig och ny infrastruktur.

Ronnebys strategiska läge vad gäller infrastruktur och kommunikationer bidrar till dess attraktionskraft. Ett effektivt transportsystem med hållbara kommunikationer är viktiga delar för företagsetableringar och att fortsätta attrahera arbetskraft samt vara en attraktiv boendeort.

I transportsystemet behöver gång- och cykelvägar, hållplatser, vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser samspela och komplettera varandra för att möta samhällets behov. Det är av största vikt att infrastruktur och transportsystemet utvecklas och utformas för dem som använder det, det vill säga de människor som väntar, som är i rörelse, som bor eller som verkar i närheten.

I Ronneby finns det möjlighet att göra transporter och kommunikationer mer klimatsmarta. Detta kräver en stor omställning i kommunen.

Genom att planera så att fler har nära till arbete och service kan behovet av transporter minska, och därmed även minska klimatpåverkan. Minskad biltrafik ger möjligheter för mer attraktiva stadsrum och boendemiljöer samt säkrare trafikmiljö. Möjligheten att ladda bilar, men också lastbilar behöver utvecklas. Depåladdningar för busstrafik liksom anläggningar för landström vid hamnar för skärgårdstrafik och fritidsbåtar är åtgärder som innebär behov av planering och infrastrukturinvesteringar. Även elvägar som möjliggör för laddning under pågående körning är satsningar som kan bli aktuella i framtiden.

Läs mer i [Program för publik laddinfrastruktur](#).

Gång och cykel

[Inriktning](#)

- [Främja gång- och cykeltrafiken mellan och inom tätorterna.](#)
- [Utveckla attraktiva och säkra gång- och cykelstråk mellan målpunkter så som bostad, skola, arbetsplats, fritidsanläggningar, service och andra målpunkter.](#)
- [Verka för en kustnära cykelled genom Blekinge.](#)

Det ska vara lätt och attraktivt att välja att gå eller cykla i Ronneby kommun. Att främja gång och cykel bidrar till ökad rörlighet, tillgänglighet och jämställdhet samtidigt som det tar

hänsyn till miljö och klimat samt ger positiva hälsoeffekter och en förbättrad folkhälsa.

Gång- och cykeltrafik är särskilt viktigt i de miljöer där många barn och ungdomar rör sig, såsom vid skolor och fritidsanläggningar. Att prioritera en utbyggnad av trygga cykelvägar och säkra cykelparkeringar kan gynna såväl invånare som besökare.

Ett sammanhängande, lättöverskådligt och säkert cykelnät ökar benägenheten att cykla. Det är viktigt att infrastrukturen stödjer mångfalden av cyklister. Cykeln har även en viktig roll att spela i kombination med andra färdmedel, exempelvis tåg, buss och båt.

För att främja cyklingen i länet har Region Blekinge pekat ut ett regionalt huvudcykelnät. Det pågår också arbete med en kustnära cykelled genom Blekinge. Inom Ronneby behöver delar av de föreslagna sträckorna stärkas. Ombyggnationen av E22 mellan Ronneby och Nättraby möjliggör för utökad cykelpendling mellan Ronneby och Karlskrona.

Läs mer i [Prioriteringar för regional cykelplan för Blekinge 2024-2033](#) och [Utredningsförslag Blekinge Kustled](#).

Kollektivtrafik

Inriktning

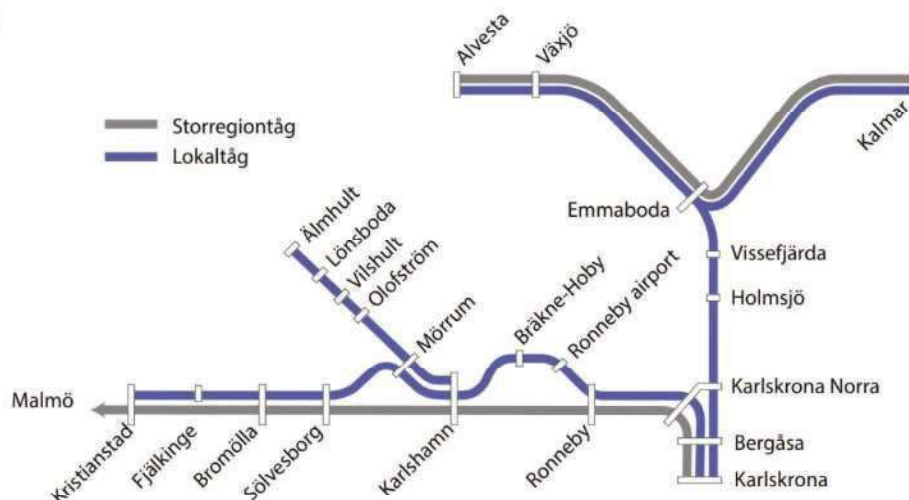
- Verka för två tågssystem genom Blekinge för storregiontåg respektive lokaltåg samt en utökning av antalet stationslägen utmed befintlig Blekinge Kustbana.
- Verka för en järnväg mellan Ronneby mot Växjö eller Alvesta för anslutning till Södra stambanan.
- Verka för att utveckla tätortsnära kollektivtrafik inom och mellan befintliga stadsdelar.
- Verka för utökade kommunikationer och kreativa lösningar för ökad mobilitet i landsbygderna.
- Planera för kollektivtrafik i ett tidigt skede av planprocessen.

Kollektivtrafikens användarvänlighet är beroende av att hela transportkedjan fungerar. För att stödja möjligheten för fler att använda sig av kollektivtrafiken ska noder för kollektivtrafik stärkas där effektiva byten mellan olika färdssätt ska underlättas. Ett bättre underlag för kollektivtrafik skapas genom att planera utmed befintliga kollektivtrafikstråk och att alltid integrera kollektivtrafiken tidigt i planeringen. Att planera nya områden med genomfartstrafik ökar möjligheten ytterligare att försörja dessa med kollektivtrafik. Vidare är en väl fungerande kollektivtrafik avgörande för barn och ungdomars möjligheter att delta i ett större utbud av fritidsaktiviteter, särskilt de som bor utanför staden.

Behovet av en förbättrad järnväg är avgörande för Blekinges utveckling och kraftfulla satsningar krävs för att dels korta restiderna, dels utveckla resandet vid de befintliga stationerna. Ett långsiktigt mål med Blekinge kustbana är att kunna resa mellan Karlskrona-Malmö på två timmar. Målet medför ca 15 minuters restid mellan Blekinges kuststäder vilket underlättar pendling och gör arbetsmarknaden starkare.

För att nå mål om kortare restider och en ökad lokal tillgänglighet (fler trafikerade stationer) behövs två tågssystem:

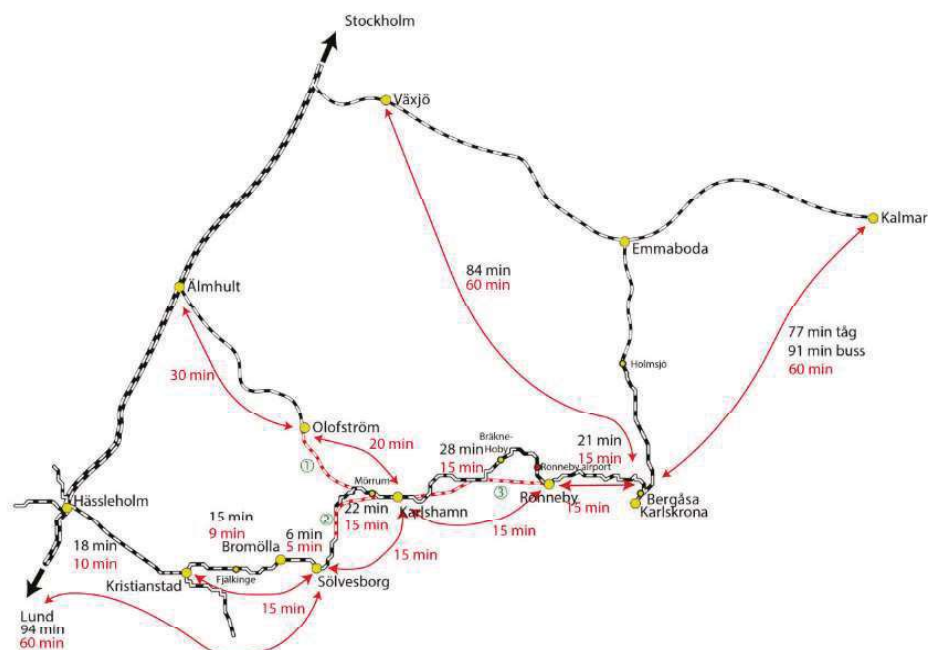
- ett tågssystem som binder samman stora och mindre tätorter i Blekinge (lokaltåg)
- ett tågssystem som är snabbt och inte stannar så ofta (storregiontåg)

Bildkälla: Trafikförsörjningsprogram 2024 - 2031 s. 27

Med en lokal järnväg med fokus på tillgängligheten inom länet finns möjlighet till fler stationslägen. Det kan öka mindre orters attraktivitet, minska belastningen på våra vägar samt bidra till ett mer hållbart samhälle. Översiktsplanen pekar ut nya stationslägen i Johannishus och söder om Ronneby Airport.

Sydostlänken med förväntad byggstart under perioden 2027-2029 ska möjliggöra både för person- och godstrafik på sträckan Älmhult-Olofström-Blekinge kustbana. Byggandet av sydostlänken kommer främja näringslivet i sydöstra Sverige och får människor och arbetsplatser att komma närmre varandra. Detta gynnar näringslivets utveckling och kommer samtidigt att bidra till en attraktiv, växande och hållbar region.

Läsanvisning av karta: Dagens restider redovisas i svart. Målbild redovisas i rött. Bildkälla: Trafikförsörjningsprogram 2024 - 2031

En ny järnväg som kopplar ihop Ronneby med stambanan pekas ut och bidrar till en stärkt koppling mot Växjö, Alvesta och Södra stambanan mellan Stockholm och Malmö.

Underlaget för stationen i Bräkne-Hoby stärks genom översiktsplanens förslag med förtätning av bebyggelsen intill järnvägsstationen och ny stadsbygd i västra och östra Bräkne-Hoby. Kommande ombyggnation av E22 mellan Trafikplats Björketorp och Nättraby möjliggör för tillskapandet av en förstärkt kollektivtrafiknod i Listerby. I dess närhet möjliggörs ny bostadsbebyggelse och service.

Högre turtäthet och fler turer på helger och kvällar behövs för att kollektivtrafiken ska kunna vara ett alternativ till bilresor på landsbygden.

För järnvägen råder ett säkerhetsavstånd till bebyggelse där en bedömning om lämplig lokalisering görs inom ramen för detaljplaneprocessen eller bygglovsprövning. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för järnväg.

Inriktning

- Verka för en förlängd säsong för skärgårdstrafik och utökade skärgårdsturer.

Skärgårdstrafiken har stor potential att utvecklas i Ronneby och i takt med det också förlänga säsongen och tillgängliggöra skärgården än mer.

Vägnät

Inriktning

- Säkerhetsavstånd och byggnadsfria avstånd för vägar ska beaktas.

E22 och Riksväg 27 fungerar som ryggrader för vägtrafiken i kommunen. E22 och riksväg 27 ingår i ett funktionellt prioriterat vägnät, där E22 är en nationellt och internationellt viktig väg, medan riksväg 27 är en regionalt viktig väg. Det funktionellt prioriterade vägnätet utgör ett samlat planeringsunderlag bland annat för prioriteringar av åtgärder och hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen. I det utpekade vägnätet är Trafikverket restriktiva till åtgärder som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller säkerheten negativt.

E22 ingår i det europeiska transportnätverket TEN-T och har stor betydelse för anknytningen till Blekinges hamnar. E22 knyter ihop de största tätorterna i kommunen med centralorterna i Blekinges kustzon samt i Skåne och Kalmar län. Motorvägen, tillsammans med järnvägen och buss- och flygtrafiken, möjliggör arbetspendlingen i regionen.

Riksväg 27 omfattas av Baltic-Link som syftar till att knyta ihop produktions- och konsumtionsmarknader i Centrala och Sydöstra Europa, Sverige och Norge. Baltic-Link handlar om att bygga ut en existerande transportkorridor, inte att bygga en helt ny.

Nyligen genomförda och kommande ombyggnationer av riksväg 27 och förbifarterna kring Backaryd och Hallabro bidrar till att höja trafiksäkerheten och minska bullerstörningarna i orterna.

Ombyggnationen av E22 mellan Trafikplats Björketorp och Trafikplats Nättraby kommer innebära ökad trafiksäkerhet och framkomlighet med planskilda korsningar. Ombyggnationen innebär också nya trafikplatser och rastplatser vilket i sig möjliggör för verksamhetsetablering i de östra kommundelarna samt tillskapandet av förstärkt kollektivtrafiknod i Listerby.

Verksamhetsetableringar utmed riksväg 27 och E22 kommer sannolikt ge utökade trafikflöden. Trafiksituationens utveckling bör studeras och utredas i samband med detaljplanering eller liknande av områdena.

Översiktsplanen pekar ut en ny möjlig vägförbindelse mellan Rv 27 och väg 653 söder om Karlsnäs. Anledningen är att befintlig väg 653 är belägen alldeles intill flygflottiljens område vilket på sikt kan vara besvärande för pågående verksamhet inom Försvarsmakten. Möjligt nyttjande av befintliga vägar eller en ny eventuell sträckning behöver utredas.

Skyddsavstånd

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökad byggnadsfritt avstånd, där 50 meter gäller för E22 och 30 meter för riksväg 27. Ny bebyggelse tillåts normalt inte inom 30 meter från järnvägen. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för väg.

Enskilt vägnät

Ronneby kommun har också ett omfattande enskilt vägnät med stor betydelse för landsbygdernas möjlighet till verksamhet och boende. Några mindre vägar längs kusten som försörjer ett flertal samhällen, fritidshusområden, campingplatser och

badplatser har sommartid en hög belastning så att trafikmiljön upplevs osäker för oskyddade trafikanter.

Flygtrafik

Inriktning

- [Utveckla Ronneby Airport och Knutpunkt Blekinge för en stark nod med ett hela-resan-perspektiv.](#)

Ronneby Airport är den största flygplatsen i Sydostsverige. Genom sitt strategiska läge är flygplatsen en tillgång för näringslivet, myndigheter och organisationer i hela Blekinge. Swedavia driver verksamheter som är inrymd på Ronneby Flottiljflygplats F17. Ronneby Airport trafikerar framför allt inrikestrafik till Stockholm. Utrikestrafik i form av charter- eller linjetrafik eftersträvas. Det finns stor potential att utveckla Ronneby och Blekinge till en destination för besöksnäringen gentemot den europeiska resenären och då är Ronneby Airport av stor vikt.

Utvecklingen av ett nytt stationsområde söder om flygplatsen, Knutpunkt Blekinge, skapar goda kommunikationsmöjligheter för flottiljverksamheten och följer Swedavias målsättning om att utveckla ett sömlöst resande genom fler hållbara lokala transportalternativ. År 2030 ska svenskt inrikesflyg vara fossilfritt och utrikesflyg som startar från svenska flygplatser ska vara fossilfria år 2045.

För att säkerställa den civila och militära luftfarten ska Luftfartsverket och Försvarsmakten remitteras om det inom kommunen planeras uppföras byggnadsobjekt, t.ex. master, torn, pyloner, vindkraftverk, skyltar, konstverk, byggnader som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan. Se även [3.1.3. Riksintresse Kommunikationer](#) och [3.1.8 Riksintresse Totalförsvaret för restriktioner](#).

Laddinfrastruktur och elektrifiering

Inriktning

- [Planera för laddinfrastruktur och elektrifiering i ett tidigt skede och integrera vid genomförande.](#)

Elektrifieringen av transportsektorn kommer innebära ett ökat behov av nya infrastrukturinvesteringar och kommer innebära stor påverkan på både kraftsystemet och elmarknaden.

Laddinfrastruktur för bilar och lastbilar, elvägar, depåladdningar för busstrafik liksom anläggningar för landström vid hamnar för skärgårdstrafik och fritidsbåtar är åtgärder som behöver planeras för och även hanteras inom elnätet. Kommunen ska ha en drivande roll i utvecklingen av publik laddinfrastruktur i kommunen.

[Klicka här för att läsa Program om publik laddinfrastruktur](#)

Klimatrisker och infrastruktur

[Inriktning](#)

- [Minimera de negativa konsekvenserna av klimatförändringar på befintlig infrastruktur genom anpassning, skydd eller reträtt.](#)
- [Säkra tillfartsvägar till samhällsviktig verksamhet.](#)

Vid planering av ny bebyggelse och infrastruktur behöver hänsyn tas till klimatförändringar. Den främsta utmaningen är dock hanteringen av den befintliga infrastrukturen då tillgänglighet och framkomlighet till och från bostadsområden, service och annat inte kan säkerställas. Infrastrukturen i Ronneby kommer framför allt att påverkas av havsnivåhöjningar, höga flöden och skyfall. Även risk för ras, skred och erosion förekommer. Höga flöden och skyfall kan inträffa i närtid, medan effekten av havsnivåhöjningar blir tydlig längre fram. Planering och hantering av dessa risker är nödvändiga för ett robust samhälle.

[Ta del av Länsstyrelsens Riktlinjer för bedömning av översvämningsrisk längs Blekinges kust med hänsyn till klimatförändringar här](#)

Vägar, som är den enda tillfartsvägen faller under samhällsviktiga. De ska vara farbara vid ett högvatten motsvarande beräknad högsta nivå (BHN) under hela sin livslängd. Beräkning av vägens framkomlighet beräknas utifrån nivåerna som är beräknade till 2150: medelvattenstånd + högvatten + säkerhetsmarginal.

Det befintliga vägnätet utmed kusten och Ronnebyån påverkas i hög utsträckning av havsnivåhöjningar. Här berörs både statliga, kommunala och enskilda väghållare. En havsnivåhöjning på 3,90 meter leder till att över 800 enskilda vägsträckor hamnar under vatten. Totalt rör det sig om cirka 11 mil.

Vägar som påverkas negativt av stigande havsnivåer på 3,9 meter markeras i rött.

Vid skyfall påverkas E22 framförallt vid på- och avfarten i Bräkne-Hoby. RV 27 har mindre sträckor som också påverkas vid ett skyfall. Påverkan från skyfall finns även lokalt.

I Ronneby tätort påverkas Blekinge kustbana av klimatförändringar genom havsnivåhöjningar, höga flöden i Ronnebyån, skyfall samt att det är beläget inom aktsamhetsområde för ras, skred och erosion.

Värmeböljor påverkar infrastrukturen exempelvis genom blödande asfalt, solkurvor på räls samt att värmen kan påverka

de tekniska komponenter som behövs för att hålla järnvägstrafiken i gång.

Läs mer om klimatförändringar och dess konsekvenser i kapitel [3.3 Klimat](#).

Läs mer om klimatförändringar och dess konsekvenser inom kommunens olika geografiska delar i [5.2 Geografiska områden](#).

5.1.9 Teknisk försörjning

Avsnittets koppling till Agenda 2030.

Avsnittets koppling till fokusområdena.

Inriktning

- Den tekniska försörjningen ska vara till del för alla kommunens medborgare och vara effektiv, miljöanpassad och robust.
- Minimera de negativa konsekvenserna av klimatförändringar på den tekniska försörjningen.

Teknisk försörjning handlar om hur kommunen tillhandahåller och tillgodoser behovet av el, fiber, fjärrvärme, renhållning samt vatten och avlopp till kommunens invånare. Den tekniska försörjningen är en förutsättning för att Ronneby ska kunna fungera på ett bra sätt. Det är viktigt att den tekniska försörjningen är både effektiv och robust, det vill säga att den är tryggad även vid kriser och plötsliga händelser.

Se mer om el och fjärrvärme under rubriken 5.1.10 Energi.

Digital infrastruktur

Inriktning

- Verka för en god och jämlik tillgång till digital infrastruktur och digitala lösningar.
- Säkerställ mobiltäckning och fiber i hela kommunen för välfärdsteknik och trygghet.

Vi lever våra liv allt mer digitalt och det ställer krav på en robust och heltäckande digital infrastruktur i hela kommunen. En förutsättning för att människor ska kunna leva, bo och verka i hela kommunen är en snabb och tillförlitlig digital uppkoppling.

En välutbyggd IT-infrastruktur är en förutsättning för verksamheter att effektiviseras, utvecklas och ger invånare ökad tillgång till service och trygghet och bidrar till ökad delaktighet. En väl utbyggd IT-infrastruktur är också en förutsättning för fortsatta möjligheter för människor att bo, driva företag, delta i undervisning, utöva kultur och skapa och bevara sociala kontakter i hela kommunen.

Avfallshantering

Inriktning

- Ronneby kommun ska vara en ren kommun utan nedskräpning.
- Vid planläggning behöver yta avsättas för renhållningsfordon och lämplig hantering av avfall.
- Verka för ett centralt fjärrvärmeverk med förbränning från övriga kommuner i Blekinge.
- Utred behov av klimatanpassning för att säkerställa driften av återvinningscentraler.

Avfallshanteringen är en viktig del av hållbarhetsarbetet. För att förenkla vardagen för kommuninvånare, verksamheter och besökare i Ronneby, är ett välfungerande avfallshanteringssystem viktigt. Likväl är hanteringen av avfallet, markområden och logistiken kring detta en viktig del för den fysiska planeringen.

Avfallsplanens fyra övergripande fokusområden är följande:

1. Minimera avfallets mängd
2. Öka medvetenhet
3. Renare miljö
4. Avfall som resurs

Återvinningscentraler och återvinningsstationer

I dag finns det sju återvinningscentraler (ÅVC) i Ronneby.

Mängden avfall och kraven på hanteringen av avfallet ökar vilket innebär ett utökat behov av yta inom ÅVC.

Återvinningscentralen Angelskog sydost om Ronneby tätort är den största ÅVC:n i kommunen. Ytan inom Angelskog är begränsad vilket innebär att fraktioner för vissa avfall inte ryms och att kommunens mål om återbruk är svårt att uppfylla. Det finns behov av översyn av ytor och samlokalisering av övriga ÅVC. Översiktsplanen möjliggör för expansion av Angelskog.

Det finns sju återvinningsstationer (ÅVS) i Ronneby, tre av dessa finns på privat mark. Från och med 1 januari 2024 ansvarar Miljöteknik över drift och skötsel mm av dessa. Under 2024 kommer en utvärdering göras och se behovet av dessa stationer då fastighetsnära insamling av förpackningar kan ersätta behovet av ÅVS. I utvärderingen ingår också en lokaliseringstudie för att se ifall ÅVS kan flyttas till kommunal mark istället för privat mark.

Offentliga platser

Kommunen ska från och med den 1 jan 2026 ordna separat insamling av förpackningar på torg och parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.

Villor, flerfamiljshus samt samlokaliserade verksamheter

Kommunen får från och med 1 januari 2024 ett formellt ansvar för insamling av förpackningsavfall från hushåll samt verksamheter som har avfallshantering som är samlokaliserad med hushåll, som har anmält att de vill ha kommunal insamling. Från och med 1 januari 2027 ska fastighetsnära insamling av förpackningsavfall vara införd. Lagkravet för villor uppfylls genom införandet av fastighetsnära insamling vilket majoriteten av villorna i Ronneby har. Vidare behöver samtliga

fastighetsägare för flerfamiljsfastigheter tillse att det finns miljörum, miljöhus eller annan uppsamlingsplats tillhörande fastigheten.

Dricksvattenförsörjning

Inriktning

- Verka för att samtliga allmänna vattentäkter ska ha vattenskyddsområden med uppdaterade skyddsföreskrifter.
- Vattenskyddsområden bör i minsta möjliga mån exploateras.
- Kommunen verkar för att föreslagna nya större bebyggelseområden ska kopplas till det kommunala vatten- och avloppsnätet.
- Med hänsyn till klimatförändringar behöver kommunen utreda och säkerställa vattenverkens kapacitet i förhållande till bebyggelseutvecklingen.
- Nya etableringar i kustzonen ska utredas med hänsyn till kommande klimatförändringar och i första hand lokaliseras till platser som har eller planeras få kommunal vattenanslutning.

Dricksvattnet är vårt viktigaste livsmedel och är samtidigt en hotad resurs. Samhällsutvecklingen och pågående klimatförändringar innebär utmaningar för dricksvattenförsörjningen i form av längre torrperioder och kraftiga skyfall kan komma att hota tillgången. Framför allt finns det risk för att dricksvattnet förorenas för längre eller kortare perioder. Det bästa sättet att skydda en vattentäkt är att inrätta vattenskyddsområde som vanligen omfattar hela tillrinnings- eller avrinningsområdet.

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan) antagen 2024-11-28, här.

Säkerställa tillgången till dricksvatten

I Ronneby kommun finns vattenskyddsområden i Backaryd (Bäckasjön och centralt), Belganet, Bräkne-Hoby, Karlsnäs, Eringsboda, Hallabro och Leråkra. Dessa är fastställda av

Länsstyrelsen i Blekinge län. Även vattenskyddsområdet för Karlskrona kommun, norr om Johannishus har fastställts. Vattenfrågorna, såväl ytvatten som grundvatten, är ett mycket stort mellankommunalt intresse.

Till varje vattenskyddsområde finns föreskrifter som redovisar identifierade risker för vattenresursen och begränsar verksamhet för att förebygga att problem uppstår inom vattenskyddsområdet. Det kan innebära vissa inskränkningar för hur boende får använda marken eller vilka verksamheter som får bedrivas. Till exempel kan uppställning och tvättning av fordon, bergvärme och spridning av gödsel och bekämpningsmedel vara förbjudna åtgärder inom ett vattenskyddsområde.

Utöver befintliga vattenskyddsområden är Listerbyån och dess avrinningsområde samt Listersjön är en viktig resurs för dricksvatten. De används idag som dricksvattentäkt genom förstärkning av grundvattenresursen Johannishusåsen vid Leråkra och Djurtorp. Ån och sjön omfattas inte av vattenskyddsområde.

Som ett komplement till att säkerställa tillgången på dricksvatten i kommunen är även effektiv användning av dricksvattnet en viktig aspekt. Det gäller allt från att minska vattenförbrukning per person och att minimera läckage i ledningssystem till att skapa effektivare bevattningsmetoder i jordbruket samt effektivisering och återanvändning av vatten i industrisektorn.

För att säkra dricksvattentillgången pågår förstärkningsåtgärder och fler är planerade:

- Det pågår utbyggnad av anläggning och förstärkningsarbete på ledningsnätet mellan Kallinge, Ronneby och Bräkne-Hoby med målet att skapa överföringsmöjligheter av dricksvatten mellan orterna och på så sätt skapa redundans för att en större vattentäkt skulle kunna utgå vid driftstörningar.
- Det pågår ett arbete för att försörja Eringsboda samhälle från centralorten.

- Planer finns för både reserv- och nödvattenförsörjning.
- Förnyelse av befintligt ledningsnät pågår och följer den förnyelsetakt som Svenskt Vatten redovisar krävs.

Sårbarhet vid klimatförändring

Pågående klimatförändringar är en utmaning för dricksvattenförsörjningen bland annat genom högre vattentemperaturer, förändrade mönster för avrinning, avdunstning och grundvattenbildning. Vid skyfall, stormar, höga flöden och översvämningar kan föroreningar och organiskt material förorena råvattnet som ska beredas till dricksvatten. Närheten till kust innebär ökad inträngning av ytvatten med höga salthalter, havsnivåhöjningen och sjunkande grundvattennivåer ökar dessutom risken för detta. Även låglänta områden inom kommunen är sårbara. Detta beskrivs vidare i [VA-planen \(antagen 2024-11-28\)](#).

Områden som identifierats som känsliga för höjda havsnivåer har ansetts ha högre behov av kommunalt VA. Arbete har utförts och pågår kontinuerligt för att anpassa VA-systemet i sin helhet mot klimatförändringar. Exempelvis har ledningssystemet anpassats för att skyddas mot höga nivåer i Ronnebyån. Även vid Karlsnäs grundvattentäkt har anpassning skett mot höga nivåer i Ronnebyån.

Hushåll som använder egna brunnar är mer sårbara vid klimatförändringar. I Ronneby kommun har drygt 4 000 personer egen brunn.

I kommunens [Strategi för bostadsförsörjning](#) finns ett tillväxtnål att öka med cirka 170 invånare årligen fram till 2045. Detta motsvarar en ökning med cirka 12 %. Av tillståndsgivna uttagsmängder för råvatten så utnyttjas endast 40–75%, varpå de befintliga råvattentäkterna bör kunna försörja den tillkommande befolkningen. Det är däremot inte en självklarhet att de nuvarande vattentäkterna verkligen kan leverera mer än dagens uttagsmängder till följd av klimatförändringarnas påverkan på råvattnets kvalitet och kvantitet. Flergenerationsperspektivet måste beaktas och frågan om

möjliga/realistiska framtida uttagsmängder bör utredas vidare. Kommunens dricksvattenverk har idag kapacitet att rena 40–100% av tillståndsgivna uttagsmängder, vilket innebär att verken behöver byggas ut för att kunna tillverka dricksvatten motsvarande tillståndsgiven uttagsmängd.

Avlopp

Inriktning

- Kommunen ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av näringsämnen och andra föroreningar till recipienter.
- Dagvatten bör i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte belasta spillvattennätet.
- Större utbyggnadsområden ska kopplas på det allmänna ledningsnätet för vatten och avlopp.
- Kommunen ska verka för ökad kapacitet för reningsverk med begränsad kapacitet.
- Kommunen ska verka för att avhjälpa undermåliga enskilda avlopp med hjälp av fortlöpande tillsyn.

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan) antagen 2024-11-28 här.

Avloppsreningsverk

Miljöteknik har för närvarande sex avloppsreningsverk (ARV) samt en mindre avloppsanläggning i form av en markbädd som återfinns i Galtsjön. De fyra nordliga avloppsreningsverken i Backaryd, Belganet, Eringsboda och Hallabro försörjer sina respektive orter.

Verket i Bräkne-Hoby försörjer utöver centralorten med omnejd även områden söderut ner till Järnavik. Bräkne-Hoby kommer även att försörja de områden söderut och norrut som beräknas anslutas till allmänt VA enligt tidigare VA-plan.

Rustorpsverket försörjer Ronneby, Kallinge, Johannishus, Listerby, Saxemara samt områden söder, väster och sydöst om Ronneby. Även Rustorpsverket kommer att försörja fler

områden allteftersom områden med enskilt VA kopplas på. Det gäller kuststräckan västerut och österut.

Verken är i dag relativt lågt belastade, rent föroreningsmässigt, och med nuvarande krav finns utrymme för ytterligare belastning på samtliga verk med undantag för Bräkne-Hoby. Dock är belastningen hög vid större regn och under blöta perioder, då de belastas av tillskottsvatten.

Avloppsledningsnät

Spill- och dagvatten kan ledas bort i kombinerade system eller i duplikatsystem. Merparten av dagvattensystemen i Ronneby kommuns tätorter är duplikatsystem, vilket innebär att dagvatten leds i separat rörledning eller i öppna system som exempelvis diken. Duplikatssystemet minskar risken för källaröversvämning och bräddning av ledningsnätet.

Normalt ska spillvattenledningar inte vara påverkade av övrigt vatten, s.k. tillskottsvatten. Med ökade nederbördsmängder och stigande havsnivåer får ledningsnätet en ökad belastning av tillskottsvatten. Det innebär ökade risker för bräddning av avloppsvatten i reningsverk och ledningsnät samt ökade risker för översvämningar.

Tillskottsvatten och därmed belastningen på avloppsledningsnätet kan minskas genom separerade ledningar och öppna dagvattensystem. Utöver dessa åtgärder finns ett stort investeringsbehov för att förnya befintligt ledningsnät och då också minska risk för tillskottsvatten och läckage från ledningsnätet.

Dagvatten

Inriktning

- Kommunen ska arbeta aktivt för att minska utsläpp av näringsämnen och andra föroreningar till recipienter.
- Dagvatten bör i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte belasta ledningsnätet.

- Minimera de negativa effekterna av skyfall på den byggda miljön genom att reservera ytor för dagvattenhantering och bevara eller tillskapa mångfunktionella ytor som tillfälligt kan översvämmas.
- Natur- och grönområdenas betydelse för dagvattenhantering ska beaktas vid planläggning och exploatering.

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan). inkl. Dagvattenplan, antagen 2024-11-28, här.

Dagvatten utgörs av regn- och smältvatten från tak och andra hårda ytor. Dagvatten kan skölja med sig föroreningar och orsaka översvämningar. Orenat dagvatten i stadsmiljö förorenar sjöar och vattendrag och påverkar växt- och djurliv negativt, medan renat dagvatten kan utnyttjas som en positiv resurs i samhället. En viktig del av dagvattenhanteringen är därför att minska föroreningsbelastningen på recipienterna samt att förebygga översvämningar. I detaljplaneskedet behöver det redovisas att en betydande påverkan på vattenförekomster inte riskeras vid genomförandet.

Grönområden och vegetation i och runt tätorter minskar trycket på dagvattenhanteringen. Vegetation både renar vattnet och ger en buffringseffekt som mildrar såväl torka som kraftiga regn. Med ökad hårdgjord yta ökar mängden dagvatten som inte naturligt infiltrerar vid nederbörd och därmed risken för översvämningar och föroreningsproblem. Klimatförändringarna med ökade nederbörds mängder och en högre frekvens häftiga regn kan öka dessa problem ytterligare.

Skyfall och skyfallskartering

Ronneby kommun har låtit ta fram en skyfallskartering som visar effekterna av 10-, 20-, 30-, 50- och 100-årsregn. Ronneby kommuns ledningsnät för dagvatten är idag inte dimensionerat för framtida flöden och effekterna av fler och kraftiga skyfall är påtagliga. Hänsyn till skyfall har tagits vid utpekande av nya områden för bostäder och verksamheter. Samtidigt reserveras ytor för skyfall där vatten naturligt samlas och intilliggande befintlig bebyggelse kan skyddas.

Ta del av skyfallskarteringen i karta (100-årsregn) och läs mer om skyfall och klimatförändringar i avsnitt [3.3 Klimat](#).

Ta del av Ronneby kommuns Vatten- och avloppsplan (VA-plan), inkl. Skyfallsplan, antagen 2024-11-28, här:

I Ronneby kommun är framförallt tätorterna beroende av att värna grönområden för omhändertagande av dagvatten. Därför ska exploatering av gröna ytor i staden ske restriktivt. Dagvatten från mark inom detaljplan räknas som avloppsvatten och ska därför avledas och renas eller tas om hand så att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.

Fler och intensivare skyfall kan innebära ökade risker för att avloppsvattnet bräddar och förorenar vattendrag i kombinerade system där dagvatten och spillvatten leds i samma ledning till reningsverket. Genom att separera dagvatten och avlopp, dimensionera ledningarna för högre flöden samt att minska mängden avloppsvatten genom ny teknik kan problemen minska. Det är också av stor vikt att dagvatten i ökande utsträckning omhändertas lokalt och inte tillförs avloppssystemet.

5.1.10 Energi

Avsnittets koppling till Agenda 2030

Avsnittets koppling till fokusområdena

Inriktning

- Säkerställa drift av samhällsviktig verksamhet vid händelse av kris och effekter av klimatförändringar.
- Säkerställa elnätens kapacitet tidigt i planeringen.
- Verka för att minska användningen av energi och öka andelen förnyelsebar energi.
- Vid planläggning ska behov av förnyelsebar energiproduktion och lokal lagring beaktas.
- Hänsyn behöver tas till Försvarsmakten, Ronneby Airport och Trafikverkets anläggningar vid uppförande av solcellsanläggningar.
- Verka för att större solcellsanläggningar etableras i närhet av regionnätet.

[Tryck här för att läsa om riksintresse för transmissionsnätet i](#)

3.1.8 Riksintresse totalförsvaret.

Samhället är beroende av att det finns en robust och tillräcklig energiförsörjning. Sverige ska ställa om till 100 procent förnybar och fossilfri elproduktion 2040. Detta kräver omfattande omställningar av sättet att använda och producera energi. Utmaningen är också att minska och effektivisera förbrukningen i ett allt mer elintensivt samhälle.

En hög efterfrågan på energi, ett mer elintensivt näringsliv och en förväntad befolkningstillväxt inom kommunen och i Blekinge ökar behovet av mellankommunal och regional planering.

Idag används mer energi än vad som produceras i Blekinge. Produktion av hållbar energi inom länet behöver därför öka. Elektrifiering är huvudspåret för den gröna omställningen vilket innebär en snabbt ökande elanvändning. Den gröna omställningen innebär också en produktionsförändring där tidigare elkonsumenter också blir elproducenter och att elproduktionen blir ojämn eftersom vi inte kan förutse exakt när sol- och vindkraft producerar som bäst. Tekniska lösningar och flexibilitet i elnätet är viktiga komponenter för att använda elnätet mer effektivt.

För att möta efterfrågan på energi för befintliga och framtida industrier, verksamheter och bostadsområden är energiproduktion nära konsumtion liksom lagring av energin en del av att skapa en mer robust och hållbar energiförsörjning. Lokal lagring av energi kan minska risken att störa balansen på elnätet. Ett mer elintensivt samhälle kräver också anläggningar för både produktion och lagring vilket kan innebära ett ökat behov av ytor.

Ytterligare en utmaning är elektrifieringen inom transportsektorn där transporter går från att drivas med fossila bränslen till biodrivmedel och el. Det medför inte bara behov av ökad elproduktion utan även av ytterligare nätkapacitet.

Vad gäller utbyggnad av solkraft finns det stor potential till utveckling i kommunen, hänsyn behöver dock tas till Ronneby Airport, Försvaret och Trafikverkets anläggningar. Solceller kan byggas både på tak och andra skuggfria ytor, både i stor och liten skala. Möjligheten att kombinera solceller med annan användning så som jordbruk och parkeringsytor eller inom svårt förorenade områden med begränsad annan användning möjliggör för en mer effektiv markanvändning. Etablering av större solcellsparker är att föredra i närheten av regionnätet.

Med hänsyn till försvarets intressen finns det få lämpliga platser för ny vindkraft i Ronneby kommun. I Ronneby finns det 10 vattenkraftverk placerade främst i Ronnebyån. Mängden el som de producerar varierar från år till år beroende på tillgång på vatten. Vattenkraft är viktig då den genererar el året om och är reglerbar. Vattenkraftverken kan då användas för att balansera svängningar i efterfrågan. Potentialen att öka produktionen på årsbasis är dock begränsad. Även om vattenkraften är förnybar finns konflikter då kraftverken utgör hinder för vandrande fiskar och skapar uppdämda passager där det tidigare varit strömmande vatten, vilket ger en förlust av biotoper.

Elnätets uppbyggnad

Elnätet består av tre nivåer: transmissionsnätet (före detta stamnätet), regionnätet och lokalnätet.